

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 10, Ve Stínu 10/2103

Ve Stínu 10/2103, 100 00 Praha 10 - Strašnice

Identifikátor školy: 600 040 739

Termín konání komplexní inspekce: 4. - 6. února 2003

Čj.:	010 0129/03-1005
Signatura:	ka0aw119

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Předškolní zařízení, které zřizuje Městská část Praha 10, Vršovická 68 sdružuje mateřskou školu s kapacitou 98 dětí a školní jídelnu s kapacitou 100 jídel. Pro letošní školní rok je Dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí uzavřena na celkem 87 dětí. V současné době není kapacita zcela naplněna. Děti jsou do tříd rozděleny podle věku, čtvrtá třída je určena dětem s odkladem školní docházky nebo dětem, které do mateřské školy nastoupily až poslední rok před školní docházkou, a má proto snížený počet dětí. Zařízení je od 1. 7. 2001 příspěvkovou organizací.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický sbor tvoří sedm učitelek včetně ředitelky školy. Jedna z učitelek nemá odbornou ani pedagogickou způsobilost pro daný obor, má však v předškolním zařízení již 13letou praxi. Ostatní učitelky tuto podmínku splňují, ředitelka má navíc vysokoškolskou přípravu v oboru. Kolektiv je zkušený a stabilizovaný.

Ředitelka školy věnuje vedení pracovníků dostatečnou pozornost. Podařilo se jí vybudovat kolektiv, ve kterém mají pedagogové, ale i ostatní pracovnice zájem o svou práci. Účinným nástrojem řízení jsou pro ředitelku pedagogické rady, které si pečlivě připravuje a využívá je nejen k informování, ale i k diskusi, řešení pedagogických problémů, zobecnování kontrolních zjištění, a pod. Pro hospitační činnost má vymezena konkrétní hlediska, vlastní realizace však je v letošním školním roce poněkud potlačena. Hospitace, které provedla v loňském školním roce, eviduje formou záznamů, se kterými jsou učitelky seznamovány. V těchto záznamech převládá popis nad závěry a doporučeními.

Pro další vzdělávání vytváří ředitelka výborné podmínky. Vzhledem k rehabilitačnímu programu školy se učitelky orientují na takto zaměřené vzdělávací akce. Protože nabídka Pedagogického centra Praha tuto oblast nenabízí, využívají učitelky vzdělávací akce jiných institucí, např. ČSTV. Dalším tématem vzdělávacích akcí, kterých se postupně zúčastňují všechny učitelky, je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

Organizace chodu školy je dobře vymezena systémem organizačního, provozního a vnitřního řádu. Služby učitelek jsou sestaveny funkčním způsobem, počet odpracovaných hodin je pečlivě sledován. Pro rodiče je vytvořen informační servis v šatnách. Osobní kontakt rodičů s učitelkou je umožněn denně, málo je ale podporován přímý pobyt rodičů ve třídách a tím i jejich účast na dění školy.

Personální podmínky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti i z hlediska vedení pracovníků velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola byla vybudována v sedmdesátých letech jako účelové zařízení. Její poloha v klidném prostředí, zčásti ve vilové výstavbě, zčásti panelové zástavbě umožňuje kromě pobytu na zahradě i bezpečné vycházky do okolí. Škola je situována v jedné trojpodlažní budově, v suterénu je umístěna kuchyně, kancelář hospodářky a skladové prostory, v dalších dvou podlažích jsou prostory pro pobyt dětí. Vždy dvě třídy jsou odděleny ředitelkou či sborovnou. Každé oddělení má třídu, hernu, sociální zařízení a šatnu. Sociální zařízení byla ve všech odděleních vkusně a účelně rekonstruována. V bývalých kabinetech jsou zřízeny koutky pro námětové hry a úložné prostory pro pomůcky k hudební či jazykové činnosti, v době inspekce však děti tyto prostory nevyužívaly. Další pomůcky jsou uloženy zčásti ve třídách, zčásti v kabinetech. Nábytek je většinou starší, ale potřebám dobře vyhovuje. Nově byly zakoupeny dětské židle a stolký do třech tříd, lehátka a vybavení koutků (prodejny, kuchyňky, pokojíčky). Interiéry určené pro pobyt dětí jsou vkusně dotvářeny dřevěnými či papírovými výtvarnými prvky, v šatnách slouží k výzdobě i informaci rodičům dětské práce, které jsou především u nejstarších dětí na vysoké výtvarné a estetické úrovni.

Dětské knihy jsou převážně uloženy ve sborovně, ve třídách nejsou dětem volně k dispozici (pouze určitá tematická nabídka). Odborná literatura je průběžně doplňována dle nově vycházejících titulů a je uložena rovněž ve sborovně. Funkční je vybavení sportovním nářadím a náčiním včetně sportovních prvků určených na zahradu, které jsou přes zimu uloženy ve skladu. Hračky jsou uloženy v dosahu dětí, jejich množství je optimální, děti si však převážně vybírají stále stejné, oblíbené hry. Nevýhodou je nutnost úklidu rozestavěných objektů z prostorových důvodů (cvičení, odpočinek), některé by však při promyšlené organizaci mohly být zachovány. Vybavení audiovizuální a reprodukční technikou je funkční.

Vybavování a jeho obměny jsou ředitelkou realizovány s rozvahou a hospodárně. Kontrola a hodnocení využívání pomůcek probíhá v průběhu hospitační činnosti ředitelky, cíleně plánována není. V průběhu inspekce učitelky využívaly nejen školní pomůcky a materiály, ale vzhledem k zaměření týdne i skutečné předměty vlastní.

Materiálně-technické podmínky jsou zajišťovány na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Roční pracovní plán vymezuje tři základní cíle pro tento školní rok, které korespondují se současnými trendy předškolní výchovy a specifickým programem školy. Hlavní důraz je kladen na tvorbu školního vzdělávacího programu v souladu s Rámcovým vzdělávacím plánem pro předškolní vzdělávání. Struktura ročního pracovního plánu zahrnuje dílčí plány, zaměřené na jednotlivé oblasti chodu školy včetně psychomotorického programu, organizační řady pro vnitřní i vnější potřeby, plán kontrolní a hospitační činnosti a roční pracovní rozvrh stěžejních úkolů pro ředitelku. Pedagogická činnost je uskutečňována dle nově zpracovaných rámcových cílů, témat na měsíc a z nich vycházejících podtémat na týdny. Zatím jsou témata pro všechny třídy totožná, nyní ředitelka uvažuje o změně, neboť jednotné téma učitelky příliš svazuje.

Naopak pozitivem je možnost ředitelky porovnat diferencování požadavků kladených na děti v rozdílných věkových skupinách a s tím spojenou volbu vhodných metod a forem.

Povinná dokumentace je vedena systematicky, na předepsaných dokumentech, ale s drobnými nedostatky. Zápisy v Přehledech výchovné práce mají různou formu, málo průkazné je formulování průběhu spontánních činností. Evidenční listy postrádají doklad o lékařské prohlídce, která je potvrzována na přihlášce do mateřské školy.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky je v letošním školním roce zaměřena více na formální stránku vzdělávacího procesu (dokumentace, tvorba školního programu), méně na praktický pedagogický systém. Analýza pedagogických problémů je však realizována v jednání pedagogických porad, které se zabývají především oblastí vzdělávání.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Během komplexní inspekce byly provedeny hospitace u všech učitelek včetně ředitelky. Na kvalitě pedagogické práce se podílela nejen odborná a pedagogická způsobilost, ale i praktické zkušenosti a zájem většiny učitelek o svou práci.

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnosti je v mateřské škole vhodně upravené prostředí s množstvím dostupných hraček i pomůcek. Učitelky vytvářejí podnětnou a klidnou atmosféru, kvalitu her sledují, nabízejí dětem další doplňky, popřípadě výtvarné a pracovní aktivity. V denním režimu je pro hry vymezen široký prostor v době scházení dětí, méně je využíván čas po svačině. Děti, které přicházejí do mateřské školy těsně před uklidem hraček, nemají již možnost volit hry místo dalších režimových činností. U těchto dětí je poměr mezi činnostmi řízenými a spontánními nevyvážený.

Ve třídě nejmladších dětí nabídla učitelka dětem práci s papírem, kterou uvítala zvláště děvčata. Činnost byla pestrá, vyžadovala však plnou účast učitelky, která tak měla jen málo možností obohacovat poněkud stereotypní hru chlapců. Druhá učitelka v téže třídě rovněž umožnila dětem výtvarnou činnost a zároveň tvořivou hru další skupiny, věnovala však hodně času organizačním záležitostem, takže hra se opět příliš nerozvinula.

Atmosféra spontánních činností ve třídě nejstarších dětí měla v obou sledovaných dnech podobný charakter, rozdíl byl v náplni a smyslu her a ve způsobu řízení učitelkou. Děti volily hračky a hry na základě kamarádských vztahů či podnětů z domova (zážitky z filmu). První učitelka volbu neovlivňovala, nezasahovala do her s úmyslem o její rozvoj, ale pouze z důvodů kázeňských. Druhá učitelka přistupovala k dětem na bázi partnerství, hry rozvíjela nabídkou dalších hraček či pomůcek a vhodnými slovními podněty. Přestože se věnovala skupince dětí, které vytvářely kolektivní výtvarnou práci, dokázala sledovat a stimulovat ke hrám všechny děti ve třídě.

Řízené činnosti

V programu každého dne jsou zařazovány řízené pohybové aktivity a to buď formou rozcvičky, psychomotorického cvičení nebo rehabilitačního cvičení, které vede rehabilitační pracovnice. Všechny tyto aktivity byly během inspekce sledovány. Rozcvička u nejmladších dětí měla přiměřený spád, zajímavé náčiní, vhodnou skladbu cviků i zakončení formou pohybové hry. Cviky se však rychle střídaly, takže učitelka neměla dost příležitostí sledovat u

děti správnost provedení. Psychomotorické cvičení s padákem, které vedla ředitelka školy, zachovalo všechny principy tohoto typu cvičení, padák děti motivuje, vede k přesnému plnění pokynů, pěstuje kolektivní cítění a pod. Rehabilitační cvičení pod vedením odborné pracovnice je zařazováno pro všechny děti jedenkrát ze 14 dní a má velice příznivý dopad na fyziologický vývoj dětí i jejich vztah k pravidelné tělesné aktivitě. Ve třídě nejstarších dětí probíhala první den tradiční rozcvička, uvozená obměnami chůze a běhu s doprovodem klavíru. V některých fázích rytmus hudby nerespektoval tempo dětské chůze, celkově však rušná část splnila svůj účel. Zdravotní cviky děti prováděly obratně, učitelka zpočátku cvičila s nimi, což je motivovalo k nápodobě. V další části však cvičení řídila pouze verbálně, bez pozitivní stimulace, k prožitku a radosti dětí z pohybu docházelo až při pohybové hře. Sporným faktem je i každodenní převlékání nejstarších dětí do cvičebních úborů, dětem nebyla dána jiná alternativa. Druhý den nahrazoval pravidelné ranní cvičení rehabilitační pohyb pod vedením lektorky. Celek byl účelně sestaven, cviky měly spád a gradaci, verbální doprovod byl vtipný a stimulující, děti cvičily s chutí.

Další řízené činnosti vycházely z třídních vzdělávacích plánů a měly charakter integrovaných bloků s pestrým obsahem. Učitelky při nich volily aktivizační metody jako je experiment, činnostní učení, kladení problémových otázek, ověřování poznatků a pod. a zároveň nezapomínaly na sociální učení. Ve třídě s nižším počtem dětí bylo téma různých materiálů a profesí velmi pěkně pojato jako hra na truhlářskou dílnu. Děti si poznatky o dřevu a práci s ním ověřily při praktické činnosti (zatloukání hřebíků, začišťování drsného povrchu, pilování, lepení) a zároveň si na dřevěných odřezcích zopakovaly poznatky o geometrických tvarech. Závěrem si zhotovily dřevěný výrobek dle vlastní volby. Podobné téma přizpůsobila učitelka u nejmladších dětí jejich možnostem a zakomponovala rozdílné materiály do kolektivní výtvarné práce motivované pohádkou. Drobným nedostatkem bylo, že děti neměly při činnosti dostatek příležitosti, aby jednotlivé materiály porovnály, případně samy rozhodly o jejich nejhodnějším užití. Děti ve střední věkové skupině poznávaly a určovaly rovněž druhy materiálů prostřednictvím smyslů (zrak, sluch, hmat). Metody využívaly experimentování, práci s chybou, motivace vstupní i průběžná byla posilována hlasovou modulací učitelky i etudou s loutkou. Učitelka i přes některé příliš návodné otázky dávala dětem dostatečný prostor ke komunikaci a vhodnými metodami podporovala rozvoj myšlenkových pochodů dětí. Formou pohybové hry dokázala nápaditě využít zpětnou vazbu a zároveň posilovat pozitivní vztahy mezi dětmi. Nejstarší děti se formou prožitkového učení seznamovaly, ale i prokazovaly své znalosti v oblasti vybraných profesních skupin. Výrazně pozitivní byla organizace učebního bloku sestavená z několika částí včetně závěrečného ověření formou orientace v prostoru při pohybové hře. Motivujícím prvkem byly skutečné nástroje, které vybrané profese používají, dostatek prostoru pro slovní vyjádření a průběžné pozitivní hodnocení dětí. Při hře byly podporovány i přátelské vazby mezi všemi dětmi ve třídě. Omezený časový prostor (před rehabilitačním cvičením) však neumožňoval více jednotlivé části rozehrát. Nebylo využito radostné aktivity dětí k závěrečnému shrnutí a sebehodnocení.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí má především zásluhou rehabilitačního a psychomotorického programu školy velmi dobrou úroveň. Také sebeobslužné a zdvořilostní návyky mají děti dobře vypěstovány. Během řízených činností byly ověřeny mírně nadprůměrné komunikační dovednosti i myšlenkové operace. Také schopnost spolupracovat se u starších dětí projevila výborně. U této skupiny byla zaznamenáno i vysoké estetické cítění a schopnost využívat vlastní fantazii při výtvarných činnostech.

Spontánní činnosti jsou až na výjimky organizovány s ohledem na uspokojení dětí při hře a to jak možností volby hračky, tak dostatečně širokým časovým prostorem pro hru. Učitelky dokáží hru vhodně rozvíjet a vytvářet ve třídě příznivou komunikační atmosféru, občas však z důvodů organizačních věnují obohacování her menší pozornost.

Řízené aktivity vycházejí z plánovaných cílů, učitelky volí formy a metody podporující aktivní učení, prožitek dětí i rozvoj citové oblasti a vztahů. Pouze ojediněle byla zaznamenána forma spíše manipulační, s dominancí učitelky.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou.

Škola organizuje další nadstandardní aktivity, převážně v odpoledních hodinách, které jsou zajišťovány externími pracovníky. Jedná se o výuku anglického jazyka, aerobic, plavecký výcvik a rehabilitační cvičení.

Ocenění zaslouží pravidelné ozdravné pobyty, které jsou dle zájmu rodičů realizovány několikrát ročně, většinou na stejném místě v kraji Vysočina. Zimní pobyty jsou spojeny i se základy lyžování a sezónních činností.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Městské části Praha 10 ze dne 21. 6. 2001 s účinností od 1. 7. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. SKU9030/2002
3. Dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 2. 4. 2002
4. Evidenční listy zapsaných dětí
5. Kopie rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky u dvou dětí
6. Docházky dětí (šk. rok 2002/2003)
7. Přehledy výchovné práce za školní rok 2002/2003
8. Roční pracovní plán na školní rok 2002/2003
9. Provozní řád, Vnitřní řád, Vnitřní organizační řád
10. Zápisy z pedagogických rad
11. Hospitační záznamy
12. Rozpis služeb včetně evidence odpracovaných hodin
13. Výroční zpráva školy za rok 2001/2002
14. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy jsou příznivé. Skutečnost, že jedna z učitelek nesplňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, se díky její dlouholeté praxi na celkové kvalitě pedagogické práce školy negativně neprojevuje. Ředitelka školy věnuje při vytváření pracovních podmínek velkou pozornost dalšímu vzdělávání s ohledem na zaměření školy.

Materiálně-technické podmínky jsou rovněž v popředí zájmu ředitelky školy. Dokáže využít všech zdrojů k postupnému obměňování zařízení školy a zároveň dbá na estetickou úroveň.

Při výchovně-vzdělávací práci se učitelkám daří uplatňovat moderní aktivizační metody práce a poskytovat dětem dostatek příležitostí pro jejich seberealizaci.

Od poslední inspekce v roce 1997 a 1998 došlo v mateřské škole k výraznému kvalitativnímu posunu, a to nejen v oblasti administrativní, ale i pedagogické.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.
Členka týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Stanislava Vandová v.r.

V Praze dne 13. února 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 2. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Irena Benešová	Řapková v.r.v zastoupení

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	5. 3. 2003	557/03
Zřizovatel – M.č. Praha 10	5. 3. 2003	556/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.